

Tvoříme

ve vintage stylu

Sylva Šporková

Tvoření ve vintage stylu

Sylva Šporková

Šikovné
Ruce

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **tretně stáháno**.*

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků. Doporučení a pracovní postupy v této knize byly autorem ověřeny, přesto za ně nelze převzít odpovědnost. Autor ani nakladatelství neručí za jakékoliv věcné, osobní ani majetkové škody.

Sylva Šporková

Tvoříme ve vintage stylu

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

jako svou 5592. publikaci

Odpovědná redaktorka Jana Minářová

Sazba a grafická úprava obálky Marcela Veličková

Texty Mgr. Sylva Šporková

Fotografie Pavel Drozda

Počet stran 64

První vydání, Praha 2014

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2014

ISBN 978-80-247-5301-0 (tištěná verze)

ISBN 978-80-247-9317-7 (elektronická verze ve formátu PDF)

ISBN 978-80-247-9318-4 (elektronická verze ve formátu EPUB)

Obsah

Úvod	5	Zápisník pro pány	44
Co budete potřebovat	6	K dárku patří přání	46
Návody	8	Dekorační srdíčka	48
Dekorace pro švadlenku	12	Částečné album na špulce	50
Starobylé hodiny	14	Okřádané láhve	53
Krabice na kapesníky	16	Podložky pod hrnky	54
Dřevěné krabičky	18	Náhrdelník s patinou	56
Romantické ramínko	21	Náramky jako od babičky	58
Romantické zrcadlo	22	Dřevěné náhrdelníky	60
Inspirace Paříží	24	Krabička na dopisy	62
Na pracovní stůl	27	Inspirace	63
Papírový dort	30		
Krabice na klobouky (i něco jiného)	32		
Obraz jako od malíře	34		
Obrazek – okénko	38		
Vzpomínkové minialbum	40		

Úvod

Co to vlastně znamená – to slovo vintage (čtěte vin-tidž)? Přesný překlad tohoto slova zní historický či vý-běrový a původně se používal v oblasti produkce vína k vyjádření data sklizně hroznů nebo místa a času stáčení vína do lahví – šlo tedy vlastně o vyjádření zralosti vína. S dekoracemi, oblečením či šperky tedy nemělo původně vůbec nic společného.

Tento termín byl ale před lety převzat a modifikován sběrateli všeho druhu v termín představující vše, co je staré či co staré napodobuje, např. oděvy, nábytek, šperky, dekorace. A od sběratelů se rychle přenesl i do světa módy.

Doplňky ve vintage stylu mají nezaměnitelnou poetiku, dýchá z nich kouzlo starých časů – u nás bychom řekli, že jsou vytažené z babiččiny krabičky. Za vintage styl bývá považována především éra konce 19. a počátek 20. století až do druhé světové války.

Vintage styl – ať už jde o bytové doplňky, nábytek, dekorace, módu nebo šperky – se v poslední době dostává do módy. Vznikají i speciální obchody zaměřující se na prodej výrobků v tomto stylu. Protože však tyhle věci nebývají zrovna nejlevnější, má řada lidí snahu vyrobit si je sama – a k tomu jim má pomoci právě tato knížka. Napodobit něco z éry našich babiček a prababiček přitom není zas tak obtížné, materiály existují, takže jde především o nápad a jeho provedení. Vintage styl není kopírováním starých věcí, ale kreativním ztvárněním starých motivů tak, aby se líbily a vyhovovaly současným podmínkám.

Kromě úvodní kapitoly, která popisuje používané materiály a pomůcky, najdete čtenáři v knize více než 20 konkrétních projektů s fotonávody, podle kterých si budou moct vytvořit šperky, bytové doplňky i dekorace ze dřeva, papíru, látek či korálků. Věřím, že si z řady různých projektů vyberete takové, které se vám budou hodit, anebo že v této knížce najdete alespoň inspiraci pro své vlastní nápady.

Sylva Šporková

Co budete potřebovat

Protože v této knize najdete projekty vyráběné různými technikami, seznamte se nejdřív s tím, co všechno budete potřebovat.

Papíry

V první řadě jsou to scrapbookové papíry. Existují ve stovkách různých designů a jejich výhodou je speciální složení – acid free a lignin free, což zaručuje, že tyto papíry nekřehnou a udržují si po dlouhou dobu syté, nevybledlé barvy. A protože vintage móda dorazila i do scrapbookingu, v poslední době přišla většina výrobců s nějakou kolekcí právě v tomhle stylu. K těmto kolekcím se často prodávají ještě speciální výseky, samolepky či kartónové obrázky, na internetu je možné si také koupit koláže ve vintage stylu. Pokud máte doma inkoustovou tiskárnu, je výhodné si tyto obrázky koupit

v elektronické podobě – můžete si jich pak vytisknout jakékoliv množství a používat je opakovaně.

Užijete ale i papíry na decoupage a ubrousky používané na tuto techniku, dále pevný kartón a vlnitou lepenku.

Razítka a razítkovací barvy

Ty v projektech využijete často – razítek s vintage motivy je nepřeberné množství. Je dobré mít alespoň jednu vodě odolnou razítkovací barvu a několik barev obyčejných. V několika projektech narazíte také na tzv. horké embosování: razítka namočíte ve speciálním embosovacím polštářku, otisknete na papír (dřevo apod.) a posypete embosovacím práškem. Ten zůstane jen na razítkovém motivu – zbytek sesypete zpět do lahvičky a zapečete pomocí horkovzdušné (embosovací) pistole. Prášky jsou různých barev, pro začátek stačí bílý, zlatý/měděný a jeden barevný prášek.

Big Shot

Big Shot je vyřezávací a embosovací strojek, s jehož pomocí získáte velké množství různých výřezů a embosovaných (vytlačných) motivů. K vyřezávání se používají šablony, embosuje se pomocí průsvitných plastových kapes. Návod včetně videa je přiložen ke každému strojku. Existují i jiné druhy strojků, které umí totéž, ale Big Shot je na našem trhu

nejrozšířenější. Pokud ho nemáte, řada prodejců nabízí přes internet nákup jednotlivých výřezů, které právě potřebujete.

Polotovary na zdobení

V prodejnách výtvarných potřeb seženete velké množství polotovarů na zdobení. Jsou to například dřevěné krabičky, hodiny, sololitové destičky různých tvarů, dřevěné rámečky či zrcadla v rámu. Právě z nich pomocí vintage doplňků vzniknou ty nejhezčí bytové dekorace.

Lepidla

Určitě využijete několik různých druhů lepidel. Já hodně používám tekuté rychleschnoucí lepidlo na dřevo (drží jím i papíry na skle) a je dobré mít i speciální lepidlo na decoupage, které slouží zároveň i jako lak. Na lepení papírových projektů, kde není nutná pevnost spoje (např. lepení obrázků, fotografií apod.), je nejvýhodnější lepicí páska v roleru. Tou se také nejlépe lepí stuhy. A lepení těch nejmenších dekorací – knoflíků, kamínků či malých kytiček – se nejlépe hodí malé gelové tečky. A nezapomeňte ani na tzv. 3D lepička – malé lepicí polštářky vysoké

cca 2–3 mm, díky kterým lepená dekorace vystoupí nad povrch.

Látky

K několika projektům budete potřebovat i látky a k nim samozřejmě i šicí stroj, jehly, nitě či bavlnky. A hodit se vám bude i plst (filc), ze které si můžete vyrobit drobné kytičky. Na zdobení pak použijete různé stužky, krajky nebo i hotové mašličky.

Bižuterní pomůcky

Na konci knížky najdete i návody na několik šperků. Budete tedy potřebovat jednak nářadí: štípací, ketlovací a ploché kleště, jednak materiál: korálky, perličky, lanka, řetízky, bižuterní komponenty jako je zapínání a malé kroužky.

Ostatní

Není asi nutné vypisovat ty úplně základní potřeby, jako jsou nůžky, řezačka na papír, tužky apod. Určitě užijete různé druhy raznic – jak ty kytičkové, tak ty, které dělají ozdobné rohy či okraje. Pak je tu ještě spousta dalších věcí, které jsou použity jen v jednom projektu a které proto popisují přímo v návodu. Je to například přenosová fólie, s jejíž pomocí dostanete na látku fotografii nebo razítkový obrázek, dále gesso – bílá pasta používaná především malíři, washi pásy – papírové lepicí pásy s různými dekory, nebo razítkovací barvy ve spreji. Všechny vyto věci se dají u nás bez problémů dostat především v e-shopech specializujících se na scrapbooking či na tvoření jako takové.

Návod

I když si většinu dekoračních pomůcek používaných v této knize můžete koupit, máte i druhou možnost: vyrobit si je sami. Nejen že se něco dalšího naučíte, nejen že z vlastnoručně vyrobených ozdob budete mít větší radost, ale také tím výrazně ušetříte.

Nejčastější vintage ozdobou jsou nejspíš kytičky. I když je velký výběr jak ve scrapbookových obchodech, tak i v textilní galanterii nebo v prodejnách umělých květin, vyrobit si je doma nedá zas tak velkou práci. Existují desítky různých způsobů, tak přinášíme návody na alespoň několik z nich.

Kytičky

Nejjednodušší je použít různé výřezy z Big Shotu. Existuje spousta kytičkových šablon a většina obsahuje různé tvary a velikosti květů určené k vrstvení. Po vyříznutí pak je můžete slepit k sobě gelovými tečkami, 3D lepkou nebo je připevnit scrapbookovými hřebíčky.

Šablony můžete použít i na vyřezávání různobarevné plsti. Kytičky pak k sobě nelepte, ale přišívějte a doprostřed všijte malý knoflíček.

Na některé projekty potřebujete spíš plastické než ploché květiny. Ty vytvoříte jednoduše z papírové spirály. Nakreslete spirálu na papír a vystříhnete, stříhat nemusíte jen obyčejnými nůžkami, ale i těmi s tvarovaným ostřím – okraj květu bude zajímavější. Případně můžete opět použít na vyřezání spirály šablonu a Big Shot (existuje několik různých druhů a velikostí).

Vystříženou spirálu potom stočte pomocí špejle – začínejte od vnějšího okraje směrem ke středu spirály. Po namotání nechte kytičku trochu rozvinout, aby se vytvořil květ, a konec slepte, aby květ držel tvar.

Zajímavě vypadá i šitý plastický květ. Na Big shotu si vyřízněte z látky dvě kolečka, sešijte je z rubu k sobě, obraťte nalc a vyplňte vatou.

Pak si vezměte bavlnku odlišné barvy a kolečko prošijte tak, aby se z něj utvořil květ. Doprostřed všijte malý knoflíček.

Rozety

Velkou parádu na vintage projektech udělá rozeta. Jde o ozdobné kolečko ze skládaného papíru.

1. Nejdřív si uřízněte pruh papíru o délce cca 30 cm a šířce cca 2–5 cm. Jeden okraj můžete ozdobit pomocí okrajové děrovačky. Na celém pruhu pak udělejte pomocí rýhovací desky v pravidelných odstupech ohyby.

2. Pruh složte do harmoniky a jeho konce důkladně slepte.
3. Splený proužek složte naplocho a na rubovou stranu přilepte malé kolečko – to zajistí, že rozeta zůstane plochá.
4. Doprstřed rozety pak můžete vlepit knoflíček, papírové kolečko nebo připevnit scrapbookový hřebíček.
5. Zajímavě vypadá hřebíček s obrázkem pod epoxidovou čoučkou, který si také můžete udělat sami. Raznicí si vytvoříte obrázek z takového papíru, který se hodí do vašeho projektu, vlepte do hřebíčku a přelepte epoxidovou čoučkou. Vše – tedy hřebíčky, epoxidové čoučky a raznice příslušné velikosti se prodávají v sadách.

Malé knížky

Hezkou ozdobou hlavně na dřevěných předmětech jsou malé knížky o velikosti cca 5 cm.

Můžete si koupit arch, na kterém jsou miniknižky už vytištěné. Nebo si naskenujete staré knížky – jak jejich desky, tak rozevřené dvojstránky a zmenšené si je vytisknete. Potom si jednotlivé obrázky vystříhnete. Vnitřní dvojstránky jen ohnete uprostřed a vlepujete na projekty pomocí gelové tečky. Z obrázku desek složte malou knížku, do ní lepíte krabičku o něco menší, než jsou desky – vytvoříte tak dojem skutečné knížky.

Čajový papír

I když je k dostání obrovské množství papírů všech možných designů, můžete si pro své vintage projekty vytvořit svůj vlastní – čajový.

1. Do velké ploché nádoby (pekáče apod.) navrstvíte bílé čtvrtky, které prosypte čajem. Podle toho, jestli použijete čaj černý, ovocný, šípkový apod., dostanete různé barvy.
2. Vše zalijte horkou vodou, zatěžte (např. prkénkem, na které postavíte hrnec plný vody nebo cihlu) a nechte cca 12 hodin louhovat. Pak papír usušte a případně přezehlete přes pečící papír, aby nebyl krabatý.
3. Potom papír orazítkujte různými razítky – vše v odstínech hnědé barvy – a část embosujte pomocí embosovacích kapes v Big Shotu. Nakonec vystouplé motivy blendujte houbičkou s hnědou razítkovací barvou, kterou zpatinujete také okraje.

Dekorace pro švadlenku

Postup:

1. Celý rámeček i zadní stěny malých políček polepte papíry s motivem šití. Nebojte se vybrat různě barevné motivy – obrázek bude působit vesele a do dílny švadlenky s látkami všech možných barev se bude hodit.

2. Na Big Shotu si vyříznete různé papírové motivy – špulky, špendlíky, nůžky, krejčovskou pannu. Na zdobení můžete také použít papírové výseky, které se k jednotlivým kolekcím papírů často prodávají.

Potřeby:

- + prostorový rámeček – Shadow box
- + scrapbookové papíry s motivem šití (např. kolekce Sew Lovely)
- + Big Shot a vyřezávací šablony s motivem šití
- + dekorační dřevěné špulky
- + knoflíky
- + kousek krajky
- + barevné nitě
- + lepidlo
- + gelové lepicí tečky

3. Rámeček dozdobte výřezy, knoflíky a barevnou rozetou. Do malých políček vlepte pomocí gelových teček drobné předměty – malé dřevěné špulky, náprstek nebo papírovou špulku, na kterou namotáte barevné nitě. Hrany políčky polepte úzkou krajkou.

Starobylé hodiny

Hodiny vypadající jako po babičce si můžete jednoduše vyrobit i doma. V prodejnách výtvarných potřeb jsou k dispozici hodinové polotovary na dotvoření – desky různých tvarů i s hodinovými strojkami.

Potřeby:

- ✦ hodiny k dozdobení
- ✦ papíry ve vintage stylu se starými reklamami (např. kolekce Madam Payrouad)
- ✦ papírové kytičky a různé další drobné ozdoby
- ✦ kousek krajky
- ✦ tekuté lepidlo
- ✦ 3D lepička

Postup:

1. Tvar hodin si obkreslete na zadní stranu vintage papíru a vystříhnete. Na desku papír nalepte pomocí rychleschnoucího tekutého lepidla, aby pevně držel a neodlepoval se. Pozor – lepidla nanášejte jen slabou vrstvu, aby se papír nezkroutil. Na jednoduché bílé kytičky si přilepte čtyři základní čísla ciferníku 3, 6, 9 a 12.

2. Pak si připravte drobné zdobení: vrstvené kytičky spojené ozdobnými hřebíčky, motýlky, mašličky, malé obrázky, ciferníky apod.

3. Připravené ozdoby přilepte na hodiny. Požijte k tomu 3D lepidlo, aby zdobení bylo dostatečně plastické. Přilepte i kytičky s ciferníkem. Nebojte se nechat některé části přečnívat přes okraj hodin. Na spodní okraj hodin pak nalepte pruh bílé krajky.

4. Nakonec připevněte na zadní stranu desky hodinový strojek a současně i hodinové ručičky – vše se připevňuje do vyvrtaného otvoru pomocí malé maticky.

* Krabice na kapesníky

Látkové kapesníky byly dnes téměř všude vystřídány hygieničtějšími papírovými. Aby se nepovalovaly jen tak po kuchyni či v pokoji, můžete pro ně použít dřevěnou krabičku. A aby se hodila právě do vašeho vintage interiéru, můžete si ji v tomto stylu ozdobit – tentokrát technikou decoupage.

Potřeby:

- + dřevěná krabice na kapesníky
- + ubrousky s motivem Paříže
- + lepidlo na decoupage
- + scrapbookové papíry s vintage motivy
- + papír na pečení
- + žehlička

Postup:

1. Krabici potřete ze všech stran (kromě dna) lepidlem na decoupage a nechte pořádně zaschnout. Schnutí můžete urychlit fénem. Potom z ubrousků vystříhnete obdélníky odpovídající velikosti všech stěn a přes pečící papír je přilehnete na krabici.
2. Pak si vyrobte 3D dekorace: vystříhnete motiv „Eiffelovky“ a růže a zezadu je přilepíte na malé papírové trojúhelníčky, díky kterým je bude možné dobře přilepit a budou na krabici stát.

3. Tyto dekorace přilepíte na krabici a dozdobte ji rozetami (*postup na jejich výrobu najdete na str. 10*), do středu rozety vlepíte ozdobný knoflík. Na přední okraj krabice nalepíte bílou krajkou.

Dřevěné krabičky

Krabiček na drobnosti nemá žádná žena dost. Může do nich ukládat prstýnky, korále, ale třeba i sušené květiny nebo drobné upomínky na dovolenou apod. Ideální na to jsou malé dřevěné krabičky, které dostanete v prodejnách výtvarných potřeb – a doma si je odekorujete tak, aby se vám líbily a hodily se do vašeho interiéru.

Potřeby:

- + dřevěné krabičky
- + papíry s vintage motivy
- kytičkami, ptáčky, apod.
- + papírové květiny
- + ozdobné výřezy z Big Shotu
- + gáza
- + stužky
- + razítkovací barvy a blendovací houbička
- + lepidlo

Postup:

1. Z papírů si vystříhnete obdélníky velké přesně jako každá stěna i víčko krabičky. Všechny hrany napatinujte hnědou razítkovací barvou pomocí blendovací houbičky. Takto upravenými papíry polepte celou krabičku. Použijte tekuté rychleschnoucí lepidlo na dřevo, ale může to být i Herkules apod.
2. Vyřízněte si na Big Shotu ozdobný ornament s ptáčkem a pomocí blendovací houbičky ho napatinujte. Tou také obarvete kousky gázy, které přilepte na víčko krabičky spolu s ornamentem a papírovými kytičkami.

3. Hranu víčka polepte ozdobnou háčkovanou stužkou, růžovou stuhu přilepte na přední stěnu a doprostřed vlepte kartónové kolečko s mašličkou.